

Överenskommelse

Datum
2022-03-28

Överenskommelse mellan Kronofogden och Sveriges Kommuner och Regioner - utbetalning från Kronofogden till ett barn

För att få till stånd en likartad handläggning hos överförmyndarna/överförmyndarnämnderna (ÖF), har Kronofogden och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) gemensamt tagit fram denna rekommendation om utbetalningar av ersättning enligt utsökningsbalken från Kronofogden till omyndiga barn.

Rättsliga förutsättningar

Kronofogden ska redovisa influtna medel så snart som möjligt, 13 kap. 1 § UB. Enligt 13 kap. 3 § UF ska redovisning ske inom två veckor om inte hinder möter eller det föreligger särskilda skäl. Ett sådant skäl bör kunna vara att det behövs en utredning om barnets rätt till pengarna behöver säkras genom överförmyndarens försorg. Det är av särskild vikt att en utbetalning av skadestånd till barn kommer barnet tillgodo. Men även beträffande andra utbetalningar till barn finns skäl att höra överförmyndaren. Åtgärden att höra överförmyndaren sker med beaktande av regleringen om barnets bästa i barnkonventionen.

Vem som är behörig att ta emot medlen framgår av 2 kap. 6 § UB och hänvisningar till 11 och 12 kap. RB. Beträffande barn ges regler i 9-14 kap. FB om vem som vårdar och förvaltar barnets angelägenheter. I normalfallet är barnets vårdnadshavare också dess förmyndare, 10 kap. 2 § FB. Förmyndaren ska tillse att medel som tillhör barnet inte sammanblandas med andra tillgångar, 12 kap. 6 § FB.

I vissa fall ska förvaltningen av barnets tillgångar ske genom kontroll av överförmyndaren, 13 kap. 2-7 §§ FB. Överförmyndaren har även rätt att trygga förvaltningen i andra fall om det finns särskild anledning. Det sker genom ett särskilt beslut enligt 13 kap. 19 § FB.

Överförmyndaren har att göra en bedömning utifrån barnets och föräldrarnas förhållanden i stort. Det är överförmyndaren som avgör huruvida uppgifterna behövs för att vidta åtgärder med anledning av deras tillsyn. Kronofogden ska därför i det enskilda fallet inte göra någon egen bedömning av om överförmyndaren kan ha behov av uppgifterna. Ovanstående bör vidare gälla oavsett storleken på det belopp som ska betalas ut. Vid återkommande utbetalningar till barnet, t.ex. vid löneutmätning, bör det räcka att underrätta överförmyndaren när löneutmätning inleds.

Om det inte blir aktuellt för överförmyndaren att utöva särskild kontroll av barnets pengar ska dessa utbetalas till barnet.

Den/de enda som har möjlighet att öppna ett bankkonto för ett barns räkning är, enligt gällande bestämmelser, barnets förälder/föräldrar om denne/dessa är förmyndare, en av tingsrätten förordnad förmyndare eller medförmyndare, en förordnad särskild företrädare för barn eller förordnad tillfällig vårdnadshavare. I sista hand kan även en av ÖF förordnad god man enligt 11 kap. 2 § FB med uppdrag som anges nedan öppna ett konto.

Följande handläggning rekommenderas vid en utbetalning till ett omyndigt barn

När Kronofogden betalar ut pengar till ett omyndigt barn ska alltid pengarna sättas in på ett bankkonto som tillhör barnet. Utgångspunkten är att pengar alltid ska betalas ut till ett spärrat konto om inte ÖF meddelar annat.

ÖF får en skrivelse från Kronofogden om att myndigheten avser att göra en utbetalning till ett spärrat konto i barnets namn. ÖF ges möjlighet att inom 14 dagar ta ställning till om beloppet ska sättas in på spärrat konto eller inte. För ÖF gäller det då att kontrollera om det finns risk att det omyndiga barnets förmyndare kan tänkas använda pengarna på annat sätt än för barnets räkning. ÖF kan – om så är fallet – med angivande av ”särskilda skäl” fatta beslut enligt 13 kap. 19§ FB att spärra det konto på vilket ersättningen sätts in.

ÖF behöver bara besvara Kronofogdens förfrågan i de fall utbetalning inte ska ske till spärrat konto. Om vi inte får någon respons från ÖF på vår förfrågan innebär det att utbetalning ska ske till spärrat konto i barnets namn.

Kronofogden kontaktar den som företräder barnet i ansökan och ber om kontobevis med spärr i barnets namn.

För att barn – då bankkonto inte har öppnats av förmyndarna – ska få sina pengar önskar Kronofogden att ÖF förordnar en god man enligt 11 kap. 2 § FB med uppdrag att för barnets räkning öppna ett konto. När kontobevis meddelats till Kronofogden kan barnets pengar betalas ut.

Den här överenskommelsen har beslutats av rikskronofogde Christina Gellerbrant Hagberg och verkställande direktör Staffan Isling. Beslutet har godkänts digitalt och saknar därför underskrift.

Kronofogden

Sveriges Kommuner och Regioner

Christina Gellerbrant Hagberg
Rikskronofogde

Staffan Isling
Verkställande direktör